1. pisni izpit pri Programiranje 2 (Praktična matematika)

Čas reševanja pisnega izpita je **120 minut**. Pisni izpit lahko rešujete na fakultetnih računalnikih ali lastnih prenosnikih. Reševanje izven učilnice ni dovoljeno! Dovoljena je uporaba poljubnega gradiva, literature in spleta, dočim pa je **prepovedana kakršnakoli komunikacija ali uporaba orodij umetne inteligence**!

Pisni izpit je sestavljen iz **štirih enakovrednih nalog**. Prvi dve nalogi zahtevata rešitev v programskem jeziku <u>Python 3</u>, zadnji dve nalogi pa zahtevata rešitev v programskem jeziku <u>Java 8</u>. Sestavljeni programi ne smejo uporabljati modulov, ki niso skladni s programskim jezikom Python 3, oziroma knjižnic, ki niso del programskega jezika Java 8.

Vse sestavljene **programe stisnite v datoteko** <vpisna>.zip, ki jo **oddate na** spletni učilnici kot je
zavedeno v razdelkih *Kaj oddam?*. Ne pričakuje se, da je programska koda opremljena s komentarji.
Pazite pa, da se natančno držite navodil!

1. Prepoznava imenskih entitet ($\approx$ 15 vrstic Python kode)

Na spletni strani https://www.gutenberg.org/files/11/11-h/11-h.htm je dostopna zgodba *Alica v čudežni deželi* v angleškem jeziku. Z uporabo knjižnice requests najprej **preberite vsebino spletne strani** v formatu HTML. Nato iz dobljenega besedila odstranite vse narekovaje <a href="mailto:">" in zamenjajte vsa zaporedja belih znakov (npr. presledek, tabulator, nova vrstica) z zgolj enim presledkom.

Vaša naloga je, da iz besedila **izluščite imenske entitete**. Pri tem imensko entiteto definiramo kot zaporedje ene ali več besed, ki se začnejo z veliko začetnico, vendar se *ne* pojavijo na začetku stavka. Ali se beseda pojavi na začetku stavka lahko ugotovite tako, da preverite ali se prejšnja beseda konča z enim izmed znakov .!?>; .

Preštejte število pojavitev vsake imenske entitete in **izpišite 15 najpogostejših entitet** skupaj s številom pojavitev. Pričakovan izpis sestavljenega programa je prikazan spodaj.

```
Alice (286x)
Queen (75x)
King (61x)
Mock Turtle (56x)
Project Gutenberg (56x)
Gryphon (55x)
...
```

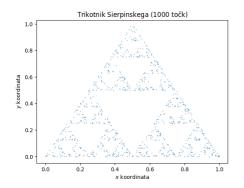
Sestavljen program **shranite v datoteko** alice.py . Pazite, da program ne vsebuje napak, kar pomeni, da se ukaz python alice.py uspešno izvede!

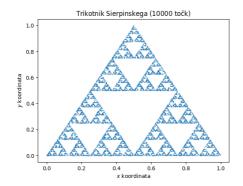
2. Trikotnik Sierpinskega ($\approx$ 15 vrstic Python kode)

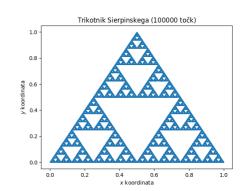
Vaša naloga je, da **izrišete trikotnik Sierpinskega**, ki ga definiramo kot zaporedje točk P_i ustvarjenih po naslednjem postopku.

Naj bodo A=(0,0), B=(1,0) in C=(0.5,1) oglišča trikotnika. Prva točka trikotnika naj bo enaka $P_1=A$. Vsaka naslednja točka P_i za i>1 je definirana kot **razpolovišče daljice med prejšnjo točko** P_{i-1} **in naključno izbranim ogliščem** A, B ali C. Zadnji korak ponavljajte dokler ne ustvarite vsaj 100000 točk P_i .

Z uporabo knjižnice [matplotlib.pyplot] ustvarjene **točke** P_i **izrišite na grafu** kot je prikazano spodaj. Grafu dodajte tudi naslov in oznake osi ter ga shranite v datoteko [sierpinski.pdf].

Kaj oddam?

Sestavljen program **shranite v datoteko** sierpinski.py, dočim ni potrebno oddati ustvarjene slike sierpinski.pdf. Pazite, da program ne vsebuje napak, kar pomeni, da se ukaz python sierpinski.py uspešno izvede!

3. Elementarne funkcije (4 Java datoteke)

Najprej **sestavite vmesnik** Function, ki naj predstavlja poljubno odvedljivo realno funkcijo f(x) in definira naslednje funkcije:

- String function(), ki vrne enolično predstavitev funkcije f(x) (glej spodaj);
- double function(double x), ki izračuna vrednost funkcije f(x) pri podanem x;
- String derivative(), ki vrne enolično predstavitev odvoda funkcije $f^{\prime}(x)$ (glej spodaj); in
- double derivative(double x), ki izračuna vrednost odvoda funkcije f'(x) pri podanem x.

Nato **sestavite tri razrede**, ki so implementacije vmesnika Function:

- Linear, ki predstavlja linearno funkcijo f(x) = x;
- Power, ki predstavlja potenčno funkcijo $f(x) = x^n$ za izbran n; in
- Exponential, ki predstavlja eksponentno funkcijo $f(x) = e^x$;

Na koncu **vmesniku** Function **dodajte metodo** main(String[] args), ki naj vključuje spodnji program. Le-tega *ne* smete spreminjati! Zato ustrezno posodobite vmesnik in razrede, da se komentirana vrstica pravilno izvede. Pri tem naj bodo funkcije urejene naraščajoče pri x=1, tj. najprej glede na vrednost funkcije f(1) in nato glede na vrednost odvoda f'(1).

```
Function[] functions = new Function[] { new Exponential(), new Power(3), new Linear() };

Arrays.sort(functions); // Urejanje funkcij

for (Function function: functions) {
    System.out.println(function.function());
    System.out.println("f(1) = " + function.function(1.0));
    System.out.println(function.derivative());
    System.out.println("f'(1) = " + function.derivative(1.0));
    System.out.println();
}
```

Pričakovan izpis zgornjega programa je prikazan spodaj.

```
f(x) = x

f(1) = 1.0

f'(x) = 1

f'(1) = 1.0

f(x) = x^3

f(1) = 1.0

f'(x) = 3*x^2

f'(1) = 3.0

f(x) = e^x

f(1) = 2.718281828459045

f'(x) = e^x

f'(1) = 2.718281828459045
```

Kaj oddam?

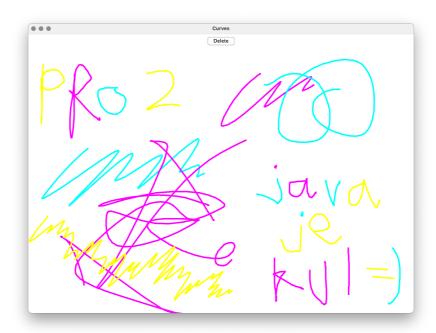
Sestavljen program **shranite v datoteke** Function.java, Exponential.java, Power.java in Linear.java. Pazite, da program ne vsebuje napak, kar pomeni, da se ukaza

4. Risanje krivulj ($\approx$ 25 vrstic Java kode)

Sestavite **enostaven grafični vmesnik**, ki naj vsebuje dva panela (glej spodaj).

- Osrednji panel naj bo namenjen **risanju krivulj z miško**. Uporabnik s pritiskom miškinega gumba nad panelom začne z risanjem nove krivulje. Krivuljo riše z vlečenjem miške, dokler drži miškin gumb. Vsaka krivulja naj bo izrisana z naključno izbrano barvo izmed Color.CYAN, Color.YELLOW in Color.MAGENTA.
- Zgornji panel naj vsebuje gumb Delete , ki zbriše vse narisane krivulje.

Primer izgleda grafičnega vmesnika z nekaj krivuljami je prikazan spodaj.

Priporoča se, da kot osnovo za delo uporabite spodnji program, pri čimer krivulje predstavite kot seznam List<Curve> curves .

```
public class Curves extends JFrame {

public Curves() {
    super();

    setTitle("Curves");
    setLayout(new BorderLayout());
    setSize(new Dimension(1024, 768));
    setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
```

```
JPanel panel = new JPanel() {
            @Override
            public void paint(Graphics g) {
                super.paint(g);
                ... // risanje krivulj
            }
        };
        panel.setBackground(Color.WHITE);
        add(panel, BorderLayout.CENTER);
        ... // poslušalci dogodkov miške
        JPanel console = new JPanel();
        console.setBackground(Color.WHITE);
        add(console, BorderLayout.NORTH);
        ... // gumb za brisanje krivulj
    public static void main(String[] args) {
        new Curves().setVisible(true);
}
class Curve {
 public List<Point> points;
  public Color color;
 public Curve(int x, int y, Color color) {
    points = new ArrayList<Point>();
    points.add(new Point(x, y));
    this.color = color;
 }
}
```

Kaj oddam?

Sestavljen program **shranite v datoteko** Curves.java . Pazite, da program ne vsebuje napak, kar pomeni, da se ukaza javac Curves.java in java Curves uspešno izvedeta!